תצפית

(כל הזכויות שמורות)

● **רק נס יכול להציל את נ״ם.** הרב הראשי הספרדי, שתקופת כהונתו תסתיים בעוד כמה חודשים, לא יחזור לתפקידו, בניגוד למקובל. קיימת הסכמה חשאית בין מפא״י והדתיים־הלאומיים להתנקש בראש״ל, על ששלח את בנו לשמש כח״כ הצ״כ. ההסכם: שני הרבנים הראשיים יהיו הרב סולובייצ״יק (אשכנזי) המוצע על־ידי הדתיים, והרב טולידאנו (ספרדי), המוצע על־ידי מפא״י. בצורה זו תשתחרר מפא״י מן ההבטחה להשאיר את טולידאנו כשר הדתות גם אחרי הבחירות, והמקום ישתחרר למיקום עם הדתיים־לאומיים בשעת הרכבת הקואליציה הבאה.

● **הקואליציה הבאה תכלול כפעם הראשונה את השר יצ״חק רפאל,** אשר עד כה נתקל בוטו מוחלט מטעם ביג״, שפסל אותו עקרונית. רפאל רכש את אהדת ביג״, כאשר הלשין בפניו על „הבדיחה״ של יגאל אלון, ביחס לקואליציה זמנית בלי מפא״י. התיק האפשרי לרפאל: תחבורה.

● **הציונים הכלליים מקווים לזכות בקואליציה הבאה לש״ניים וחצי תיקים.** במקרה זה יהיו ספיר וטרלין שרים, ואילו עזרא איכילוב יהיה תת־שר החקלאות, סגנו של משה דיין.

● **לא ברור מי יהיה שר־החוץ בממשלה הבאה.** גולדה מאיר עומדת על סרובה לקבל את התיק, מתוך התנגדות נמרצת לשמעון פרס ולמשה דיין. לעומת זאת מתנגדים הצעירים כי התיק יינתן לאבא אבן, כדי שלא יאפיל על דיין. אפשרות מעשית: שגולדה תחזור בה לבסוף, תוך קביעת תנאים מפורשים שיבטיחו אי־התערבות תת־שר־הבטחון פרס.

במקרה שגולדה תישאר, יהיה יעקוב צור מנהל משרד החוץ.

● **צפה להצעה כי שמעון פרס יהיה מועמד מפא״י לראשות עירית תל־אביב.** יוזמי ההצעה יהיו ותיקי מפא״י, ומטרתה כפולה: לחלץ את מרדכי נמיר (שאין לו רצון לקבל את המינוי) ולהזיק לפרס, שייאשם לאחר מכן בכשלון הצפוי למפא״י בחזית זו.

● **אל תתפלא אם חרות תהפוך תוך שנה לדוגלת העיקרית בבחירות אזוריות.** הולך ומתגבש בתוך חרות סחנה המאמין כי בבחירות אזוריות תחסל חרות את הצ״כ והדתיים, תהפוך לאלטרנטיבה יחידה למפא״י. אם תוצאות הבחירות הקרובות יצדיקו הנחה זו, עשוי הדבר להביא לשידוד מערכות כללי בשאלה זו, להרתיע גם את מפא״י.

● **תורכיה עומדת לחדש את קשריה הכלכליים עם ישראל.** לאחר שדובר משרד החוץ התורכי הצהיר כי תורכיה רואה עצמה חופשית לשווק סבק תורכי לישראל, על אף איומי מדינות ערב להחרים את הסבק התורכי, ישתתפו בעלי־הון תורכיים בבית־חרושת ישראלי־תורכי לסיגריות. בית־החרושת המשותף ייפתח עוד לפני תום השנה הבאה.

● **היכון לשערוריה רצינית בעקבות גילוי מסמכים** שיוכיחו כי אחד הכתבים המכובדים בעתון חשוב נהנה באופן כספי עבור כתיבת מאמר נגד מדיניותו הכלכלית של פנחס ספיר.

● **המלחמה הפנימית במפלגת הציונים־הכלליים תעכור לפסים ציבוריים גלויים.** אחר הויכוח בין הנהלת המפלגה והח״כים שלא נכנסו לרשימה החדשה, שלח יוסף ספיר מכתבים לכמה מהם, האשים אותם בחבלה ובחוסר כנות, כתוצאה מפירסום דעתם בכמה עיתונים.

● **מפא״י לא תפרסם כרוזים נגד התנכלויות מצד חרות.** במרכז המפלגה התקבלה החלטה להעביר כל סקרה כזה למשטרה, לדאוג שיתפרסם כידיעה עיתונאית.

● **מכוניות־מרוץ צרפתיות תיראנה ברחבי חגליל העליון,** אם תבצע המשטרה את תוכניתה, תחליף את אופנועיה. הסיבה: ריבוי תאונות דרכים בין השוטרים.

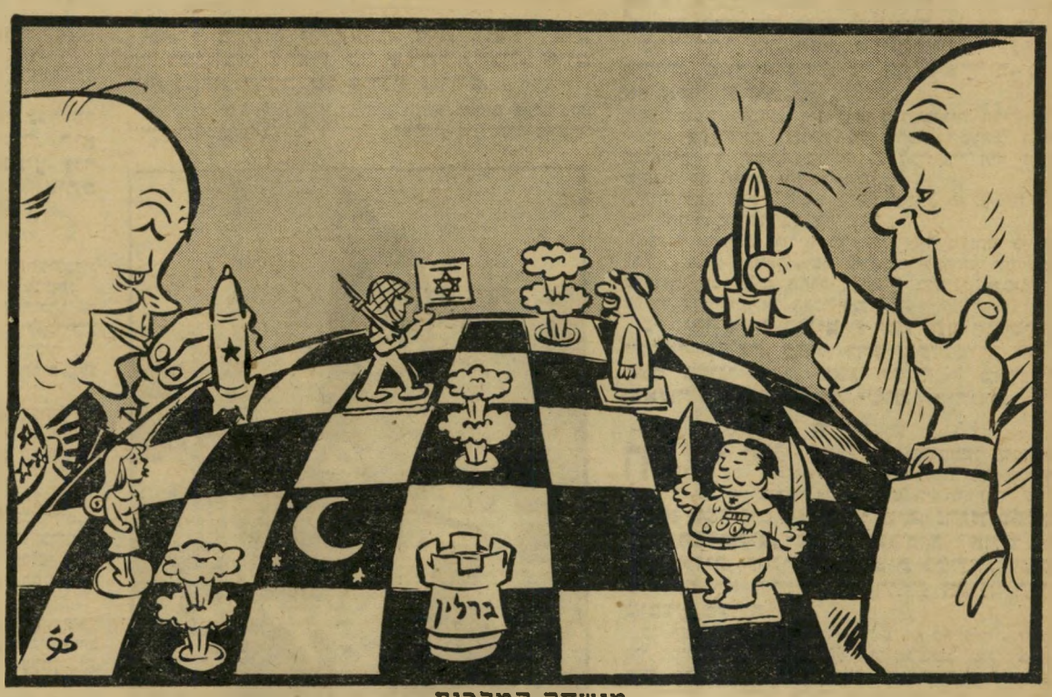

מישחק המלכים

הנידון

(המשך מעמוד 3)

עמי אפריקה ולפנות נגד ישראל.

מה יהיה מצבנו אז, נציגים יקרים ב־או״ם?

צרפת היא מדינה גדולה מאתנו. יש לה הרבה אפשרויות שאין לנו. היא יכולה לתת לערבים הרבה: אשראי, ציוד, תמיכה פו־ליטית. אם תכלכל את עניניה בכשרון, תוכל לתקן את מעמדה בעולם הערבי תוך כמה שנים.

אבל אנחנו נישאר מלוכלכים. האנשים שהצביעו בעד הפצצה האטומית. האנשים שתקעו סכין בגב הלוחמים באלג׳יריה. משרתי האימפריאליזם. אויבי החרות של אפרו־אסיה.

כך יזכרו אותנו. לא רק בקאהיר ובבגדאד. לא רק באלג׳יר ובקונסטאנטין. אלא גם באקרה ובקונאקרי, בקולומבו ובראנגון.

זה אינו חשבון לשנה־שנתיים. כתם זה לא יימחק בנקל. הוא יוסיף להכעיר את פנינו זמן רב אחרי שנשכח מה היתה התמורה.

★ ★ ★

ו מה היתה התמורה, באמת? מה קיבלנו בעד היד המורמת של נציגינו, בעד האהבה שאינה מתבטאת באמירת שלום ברחוב?

קיבלנו ונקבל מוצרים צבאיים צרפתיים, שאנו משלמים תמורתם בכסף טוב. קיבלנו ונקבל נאומים, ברכות, ביקורים רשמיים שיעזרו (או לא יעזרו) לשמעון פרס ושות׳.

זה חשוב מאד. אולם האם זה די חשוב?

יכול אדם לבוא ולהגיד: אל נעשה חשבונות לזמן ארוך. עלינו לנהל חשבון עוברושב. כיום כדאי לנו לקחת מן הצרפתים את אשר הם נותנים לנו, וכדאי לנו לשלם תמורה פוליטית.

והשאלה היא שוב: האם יש יחס בין הסחורה ובין התמורה?

האם אין אנו מקבלים תוצרת שערכה חולף במהירות, בעוד ש־אנו משלמים תמורה שתוסיף לעלות לנו כדם וכזעה שנים רבות מהיום?

★ ★ ★

ל מאד להרים יד באולם היפה והמרווח של עצרת האומות המאוחדות. אולם לא תמיד קל להוריד אותה בחזרה.

אם תירם יד ישראל בשתי הצבעות אלה, עשוייה יד זו להישאר תלוייה באוויר למשך שנים רבות.

לכן, גבירותי ורבותי: חשבו עוד פעם! עצרו ושקלו שנית!

הימנעו בכלל מהצבעה, אם אינכם יכולים אחרת. צאו מן האולם. עלו על הגג והסתכלו בקו־הרקיע הנהדר של מאנהאטן.

אולם למען השם — שמה חטוב של ישראל — אל תרימו את היד נגד עתידנו!

במדינה

העם

לוניק 2

„הדרך נראית לי כל־כך רחוקה,
הכביש מתפתל וברוח —
אני מתנועע, ואת רחוקה,
קרוב לי יותר הירח...״

פעם היה זה שיר של שיכורים. השבוע, אחד השבועות הגדולים בתולדות האנושות, יכול היה זה להיות הימנון המין האנושי.

אל הירח הפליג לוניק 2, הטיל הסובייטי שפתח למעשה את תקופת החלל. בפעם ה־ראשונה הגיע האדם אל גוף־שמיים אחר.

היה זה אישור סופי כי כמעצמה עולמית השתתפה ברית־המועצות עם ארצות־הברית. היה זה גם אישור אימתני לכך שטיל סובייטי יכול להגיע תוך 30 דקה לכל מקום.

אחרי אלפיים שנה. כך הכין הבמאי את הבמה למאורע הגדול השני של ה־שבוע: פגישתם של ניקיטה כרושצ׳וב ו־דוייט אייזנהאור.

מעטות הדוגמות בהיסטוריה לפגישה כזו של שני שליטים, החולשים על כל כדור־הארץ. פגישתם ההיסטורית של נפוליאון והצאר הרוסי אלכסנדר, על־גבי רפסודה ב־נהר ליד טילזיט, ערב פלישתו של הקיסר הצרפתי לרוסיה, לא הגיעה לרמה זו. כי אז היתה קיימת עוד מעצמה שלישית, בל־תי־מנוצחת — בריטניה.

ייתכן כי הפגישה האחרונה שיכולה להשתוות למאורע זה היא פגישתם של אוקטביאנוס ומארק אנטוניוס, שליטי המערב והמזרח ברומי, לפני כמעט 2000 שנה.

שתי דוגמות אלה אינן מבשרות טובות. כי אחרי שתיהן התלקחה המלחמה ביתר שאת, תוך נסיון להביא להכרעה צבאית שתבטיח את שלטון היחיד של אחד. אך המיוחד בפגישת ניקי־אייק הוא שהיא מתקיימת לאור הירח — לאור ההכרה הצלולה של שני האנשים כי בתקופת הלוניק, המלחמה היא התאבדות הדדית.

מעולם לא נפגשו שני אנשים מפוכחים ונורמליים יותר — ומעולם לא היה ברור יותר כי המלחמה היא סוף־העולם.

אישים

מה רצח את רוקח?

היה זה כאילו נתקפת מדינה שלמה על־ידי יסורי מצפון. לא רק עסקנים בני כל המפלגות, אלא גם המוני אנשים־פשוטים, שבאו ללחוץ את ישראל רוקח בדרכו האחרונה, הרגישו הרגשה סתומה של אשמה כלפי האיש.

כי ישראל רוקח, הצבר בן ה־63, שהלך לעולמו שעות מעטות לפני שידי האדם הגיעו אל הירח, לא נקטל רק על־ידי מחלת־לב. הוא נרצח על־ידי שיטה פוליטית, שהרסה את האיש, הפכה אותו לגרוטאה פוליטית בעודו בחיים.

ידיים בכיסים. ערב קום המדינה לא היה איש מאמין כי ירידתו של רוקח תהיה כה מהירה ואכזרית. כי כראש העיר הגדולה ביותר בארץ־ישראל החזיק בידו את גרעין־הכוח העברי המרוכז והחשוב ביותר, היה בין חצי תריסר חשובי העברים בארץ.

הוא הגיע למקום זה בצורה בלתי־רגילה. כאשר מת מאיר דיזנגוף, לא היה לרוקח, אז סגן־ראש־עיריה בן 39, רוב במועצת העיר. מפא״י עשתה קנוניה עם אחד מאנשי־הימין, לפי השיטה שהונצחה לאחר־מכן על־ידי רחמים כלנתאר הירושלמי. היא היתה בסוחה בנצחונה.

ואז, אחרי שהכל היה אבוד, טילפן מושל המחוז הבריטי לביתו של רוקח, הביע לו בשם הנציב העליון את ברכתו לרגל מינויו.

אדם אחר יכול היה להינזק על־ידי צורה זו של עליה מטעם השלטון הזר. לא כן רוקח. במהרה יצר סגנון של גאוה לאומית, שעורר הערכה בין אנגלים ועברים כאחד. פרט לדוגמה: כאשר הושב במחנה־המעצר בלטרון, לשם דיכוי פעולות המחתרת, פנה אליו ראש־הבולשת הבריטי בשאלה. רוקח העיף בו מבט של בוז, סינן בין שיניו: „הוצא את ידיך מן הכיסים כאשר אתה מדבר עם ראש־עיר!״ האנגלי נדהם, הציא אינסטינקטיבית את ידיו.

מספר 2. רוקח לא היה מעולם איש־מפלגה. כראש־עיר האמין כי הדרך הנכונה לעצירת מפא״י היא להקים גוש של כוח אזרחי ממשי. לכן יסד את האיחוד האזרחי, ארגון של ראשי־ערים ובעלי עמדות־כוח ימניות אחרות, לשם גיבוש מעצמה הבוססת על מפעלי היוזמה הפרטית.

אולם רוקח נאלץ להכיר בעובדה כי בארץ לא יתכן כוח פוליטי ללא ארגון מס־